

No. 31486

**LITHUANIA
and
ROMANIA**

**Agreement on the promotion and reciprocal protection of
investments. Signed at Vilnius on 8 March 1994**

Authentic texts: Lithuanian, Romanian and English.

Registered by Lithuania on 18 January 1995.

**LITUANIE
et
ROUMANIE**

**Accord relatif à la promotion et à la protection réciproque des
investissements. Signé à Vilnius le 8 mars 1994**

Textes authentiques : lituanien, roumain et anglais.

Enregistré par la Lituanie le 18 janvier 1995.

[LITHUANIAN TEXT — TEXTE LITUANIEN]

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR RUMUNIJOS VYRIAUSYBĖS SUTARTIS DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Rumunijos Vyriausybė, toliau vadinamos "Susitariančiosiomis Šalimis".

siekdamos intensyvuoti ekonominę bendradarbiavimą abiemis Valstybėms naudingomis sąlygomis.

ketindamos sudaryti ir palaikyti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje,

pripažindamos poreikį skatinti ir apsaugoti užsienio investicijas, siekiant puoselėti abiejų Valstybių ekonominę gerovę.

susitarė:

I straipsnis

Sąvokos

Šioje Sutartyje:

(1) Sąvoka "investitorius" reiškia:

a) (i) Lietuvos Respublikos atžvilgiu - fizinius asmenis, kurie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus laikomi Lietuvos Respublikos piliečiais, bei asmenis be pilietybės, nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikos teritorijoje;

(ii) Rumunijos atžvilgiu - fizinius asmenis, kurie pagal Rumunijos įstatymus laikomi jos piliečiais;

b) bet kurį ūkio subjektą, įskaitant bendroves, korporacijas, verslo asociacijas ir kitas organizacijas, kuris yra įsteigtas ar kitaip tinkamai organizuotas pagal Susitariančiosios Šalies įstatymus ir turi savo buveinę bei vykdo ekonominę veiklą tos pačios Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

c) bet kuri ūkio subjektą ar organizaciją, įsteigtą pagal bet kurios trečiosios valstybės įstatymus ir tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamą Susitariančiosios Šalies fizinių asmenų, nurodytų šios dalies (a) punkte, ar ūkio subjektų, turinčių savo buveinę Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

(2) Sąvoka "investicijos" apima bet kurios rūšies turtą ir ypač, nors ne visada, apima:

(a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, taip pat bet kurias kitas teises in rem, tokias kaip servitutai, hipoteka, turto areštas, užstatai;

(b) akcijas, nuosavybės dalis ar kitas dalyvavimo įmonėje formas;

(c) pretenzijas į pinigus ar teises į bet kurią ekonominę vertę turinčią veiklą;

(d) intelektualinės ir pramoninės nuosavybės teises, tokias kaip autorinės teisės, patentai, pramoniniai modeliai ar pavyzdžiai, prekių ženklai, know-how ir goodwill, taip pat kitos panašios teisės, pripažintos Susitariančiųjų Šalių įstatymais;

(e) koncesijas pagal vietinius įstatymus, įskaitant koncesijas gamtinių išteklių žvalgybai, gavybai ar eksploatavimui, taip pat visas kitas teises, suteiktas įstatymu, kontraktu arba valstybės organų teisėtu sprendimu.

Bet koks investuoto ar perinvestuoto turto formos pakeitimas, atliktas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atlikta investicija, įstatymus, neturi įtakos investicijos traktavimui.

(3) Sąvoka "pajamos" reiškia iš investicijų gautas sumas ir ypač, nors ne visada, apima pelną, dividendus, palūkanas, pajamas iš kapitalo padidėjimo, autorinius ar kitus honorarus.

(4) Sąvoka "teritorija" reiškia:

(i) Lietuvos Respublikos atžvilgiu - Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant teritorinę jūrą ir bet kuriuos jūros ar povandeninius plotus, kuriuose pagal tarptautinę teisę Lietuvos Respublika gali naudotis jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių resursų tyrinėjimo, eksploatacijos ir saugojimo teisėmis;

(ii) Rumunijos atžvilgiu - Rumunijos teritoriją, įskaitant jos teritorinę jūrą ir išimtinę ekonominę zoną, kurioje Rumunija pagal jos vidaus įstatymus ir tarptautinę teisę naudojami suverenitetu, suvereniomis teisėmis ar jurisdikcija jūros vandenyse, jūros dugne ar žemės gelmėse esančių gamtinių, biologinių ir mineralinių resursų tyrinėjimo ir eksploatacijos atžvilgiu.

2 straipsnis

Skatinimas, leidimas investuoti

(1) Kiekviena Susitariančioji Salis savo teritorijoje, kiek įmanoma, skatina kitos Susitariančiosios Salies investitorių investicijas ir leidžia investuoti pagal savo įstatymus ir tvarką.

(2) Susitariančioji Salis, leidusi investuoti jos teritorijoje, pagal savo įstatymus ir tvarką suteikia su investicija susijusius būtinus leidimus, tame tarpe investitoriaus pasirinkimu samdant vadovaujantį ir techninį personalą nepriklausomai nuo pilietybės.

3 straipsnis

Apsauga, traktavimas

(1) Kiekviena Susitariančioji Salis savo teritorijoje saugo kitos Susitariančiosios Salies investitorių investicijas, atliktas pagal jos įstatymus ir tvarką, ir netaiko nepagrįstų ar diskriminacinių priemonių tokių investicijų valdymui, išlaikymui, naudojimui, pasinaudojimui, plėtimui, pardavimui ar likvidavimui. Skyrium imant, kiekviena Susitariančioji Salis ar jos kompetentingi organai suteikia būtinus įgaliojimus, minimus šios Sutarties 2 straipsnio 2 dalyje.

(2) Kiekviena Susitariančioji Salis užtikrina sąžiningą ir lygiateisį kitos Susitariančiosios Salies investitorių investicijų traktavimą savo teritorijoje. Šis traktavimas neturi būti mažiau palankus, negu kiekvienos Susitariančiosios Salies suteikiamas savo investitoriams savo teritorijoje pagal tos Susitariančiosios Salies įstatymus ir tvarką, ar negu suteikiamas bet kurios trečiosios valstybės investitorių investicijoms tos Susitariančiosios Salies teritorijoje, jeigu pastarasis traktavimas yra palankesnis.

(3) Didžiausio palankumo statusas negali būti aiškinamas taip, kad įpareigotų Susitariančiąją Salį teikti kitos Susitariančiosios Salies investitoriams ir jų investicijoms pranašumus, teikiamus dėl bet kokių esamų ar būsimų muitų sąjungų, ekonominių sąjungų ar laisvos prekybos zonų, ar kitų regioninio ekonominio bendradarbiavimo formų, kurių nare kiekviena Susitariančioji Salis yra ar gali tapti. Taip pat toks traktavimas nebus siejamas su bet kokių pranašumu, kurį Susitariančioji Salis suteikia trečiosios valstybės investitoriams remdamasi susitarimu dėl dvigubo apmokestinimo ar kitais dvišaliais susitarimais mokesčių klausimais.

4 straipsnis

Laisvas pervedimas

(1) Kiekviena Susitariančioji Salis, kurios teritorijoje atliktos kitos Susitariančiosios Salies investitorių investicijos, be nepagrįsto atidėliojimo užtikrina tiems investitoriams susijusių su šiomis investicijomis mokėjimų laisvą pervedimą, o ypač:

(a) pajamų pagal šios Sutarties 1 straipsnio 3 dalį;

(b) sumų, susijusių su paskolomis ar kitais įsipareigojimais, prisiimtais kontraktais dėl investicijų;

(c) įplaukų, gautų visiškai ar dalinai pardavus, nusavinus ar likvidavus investiciją;

(d) kapitalo bei papildomų sumų investicijoms remti ir plėsti;

(e) kompensacijos pagal šios Sutarties 5 straipsnio nuostatas;

(f) vienos Susitariančiosios Salies fizinių asmenų, nurodytų 1 straipsnio 1 dalies (a) punkte, kuriems ryšium su investicijomis pagal kitos Susitariančiosios Salies įstatymus ir tvarką suteikta teisė dirbti tos Susitariančiosios Salies teritorijoje, uždarbių.

(2) Jeigu kitaip nesusitariama su investitoriumi, tai pervedimai atliekami laisvai konvertuojama valiuta pagal pervedimo dieną vykdomiems sandoriams galiojantį valiutos keitimo kursą.

5 straipsnis

Nuosavybės teisių atėmimas, kompensacija

(1) Nei viena iš Susitariančiųjų Šalių tiesiogiai ar netiesiogiai nesiima ekspropriacijos, nacionalizacijos ar bet kurių tokio pat pobūdžio ar poveikio priemonių prieš kitos Susitariančiosios Salies investitorių investicijas, jeigu tokios priemonės nėra taikomos įstatyme numatytais visuomeniniais tikslais, nediskriminaciniu pagrindu ir įstatymų nustatyta tvarka, su sąlyga, kad bus įtvirtintos nuostatos, pagal kurias bus efektyviai ir adekvačiai kompensuojama. Tokios kompensacijos dydis turi atitikti nusavintų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba prieš tai, kai apie tokią ekspropriaciją tapo viešai žinoma, ji išmokama neatidėliojant. Į kompensaciją įeina palūkanos nuo eksproprijavimo dienos, apskaičiuotos pagal

LIBOR kursą. Kompensacija bus veiksmingai realizuojama ir laisvai pervedama.

Investitoriai, kurių turtas eksproprijuojamas, turi teisę nedelsiant kreiptis į ekspropriaciją vykdančios Susitariančiosios Šalies juridines ar administracines institucijas, kad būtų nustatyta, ar tokia kompensacija atitinka šio straipsnio sąlygas ir eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies įstatymus.

(2) Vienos Susitariančiosios Šalies investitoriai, kurių investicijos kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje patyrė nuostolių dėl karo, ypatingosios padėties, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, kitos Susitariančiosios Šalies bus traktuojami ne mažiau palankiai, negu bet kurios trečiosios valstybės investitoriai. Kiekviena tokia kompensacija turi būti išmokama nedelsiant ir laisvai pervedama.

(3) Investitoriai, minimi 1 straipsnio 1 dalies (c) punkte, negali reikšti pretenzijų pagal šį straipsnį, jeigu kompensacija jau buvo išmokėta pagal kitos investicijų apsaugos sutarties, sudarytos su Susitariančiąja Šalimi, kurios teritorijoje padaryta investicija, panašias sąlygas.

6 straipsnis

Investicijos, padarytos iki Sutarties įsigaliojimo

Ši Sutartis taip pat taikoma investicijoms, atliktoms iki šios Sutarties įsigaliojimo kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir tvarką. Tačiau ši Sutartis nebus taikoma ginčams, kilusiems iki jos įsigaliojimo.

7 straipsnis

Kiti išiparergojimai

(1) Jeigu bet kurios Susitariančiosios Šalies įstatymai leidžia traktuoti kitos Susitariančiosios Šalies investicijų investicijas palankiau, negu ši Sutartis, tai bus taikomi šie įstatymai, kiek jie yra palankesni.

(2) Kiekviena Susitariančioji Šalis laikysis bet kurių kitų išipareigojimų, kuriuos priėmė dėl jos teritorijoje kitos Susitariančiosios Šalies investicijų atliktų investicijų.

8 straipsnis

Subrogacijos principas

Jei bet kuri Susitariančioji Šalis ar jos paskirta agentūra sumoka vienam iš savo investitorių pagal finansinę garantiją nuo nekomercinės rizikos, kurią ji suteikė pagal įstatymą ar teisinį sandorį, investicijai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai ši Susitariančioji Šalis pagal subrogacijos principą pripažins bet kokios to investitoriaus teisės ar nuosavybės perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai ar jos paskirtai agentūrai. Kita Susitariančioji Šalis turės teisę nustatyti atitinkamus mokesčius ir kitus viešus mokėjimus, kuriuos moka investitorius.

Pirmoji Susitariančioji Šalis turės teisę ginti bet kokią tokią teisę ar pretenziją tokiu pat lygiu ir su tokiais pat apribojimais, kaip ir jos pirmtakas.

9 straipsnis

Ginčai tarp Susitariančiosios Šalies ir
kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus

(1) Ginčams dėl investicijų tarp Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus spręsti bus organizuojamos ginčo šalių konsultacijos, siekiant, kiek tai įmanoma, išspręsti tokį ginčą draugiškai.

(2) Jeigu tokios konsultacijos nėra organizuojamos arba konsultacijų būdu nepavyksta ginčo išspręsti per šešis mėnesius nuo prašymo jį spręsti padavimo dienos, investitorius savo pasirinkimu gali ginčą perduoti į:

(a) Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atlikta investicija, kompetentingą teismą; ar

(b) Tarptautinį Investicinių Ginčų Sprendimo Centrą (ICSID) pagal Konvenciją dėl investicinių ginčų tarp valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo, pasirašytą Vašingtone 1965 m. kovo 18 d.: ar

(c) ad hoc arbitražo teismą, kuris, jeigu kitaip nesusitaria ginčo šalys, įsteigiamas pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles.

(3) Tokiu būdu, kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka perduoti ginčą tarptautinei taikinamajai procedūrai ar tarptautiam arbitražui. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi kiekvienai ginčo šaliai. Kiekviena Susitariančioji Šalis vykdys sprendimus pagal savo įstatymus.

(4) Susitariančioji Salis, esanti ginčo salimi, investiciniu ginčų sprendimo eigoje niekada nenauuos gynybai savo imuniteto ar fakto, kad investitorius pagal draudimo sutartį gavo kompensaciją, padengiančią visą ar dalį patirtos žalos ar nuostolio.

10 straipsnis

Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių

(1) Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šios Sutarties nuostatų interpretavimo ir taikymo bus sprendžiami diplomatiniais kanalais.

(2) Jeigu abi Susitariančiosios Šalys nesusitaria per šešis mėnesius nuo ginčo pradžios, tai, bet kuriai Susitariančiajai Šaliai paprašius, ginčas perduodamas arbitražo teismui, sudarytam iš trijų narių. Kiekviena Susitariančioji Salis paskirs po vieną teismo narį, o tie du teismo nariai išrinks pirmininką, kuris turi būti trečiosios vaistybės piliečiu.

(3) Jeigu viena Susitariančioji Salis nepaskyrė savo teismo nario ir nepriėmė kitos Susitariančiosios Šalies kvietimo tai padaryti per du mėnesius, tai, paprašius šiai Susitariančiajai Šaliai, teismo narį paskirs Tarptautinio Teismo Prezidentas.

(4) Jeigu abu teismo nariai per du mėnesius nuo jų išrinkimo negali susitarti dėl teismo pirmininko paskyrimo, tai, bet kuriai Susitariančiajai Šaliai paprašius, pirmininką paskiria Tarptautinio Teismo Prezidentas.

(5) Jeigu šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais Tarptautinio Teismo Prezidentas negali atlikti šios funkcijos ar o yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis, paskyrimus atlieka Viceprezidentas, o jeigu jis negali atlikti šios funkcijos ar yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis, paskyrimus atlieka kitas pagal vyresnybę Tarptautinio Teismo teisėjas, kuris nėra nei vienos Susitariančiosios Šalies pilietis.

(6) Jeigu Susitariančiosios Šalys nesusitaria kitaip, arbitražas pats nustato savo darbo tvarką.

(7) Kiekviena Susitariančioji Salis padengia jos paskirto teismo nario išlaidas bei jos atstovavimo teismo procese išlaidas. Pirmininko ir likusias išlaidas Susitariančiosios Šalys padengia lygiomis dalimis.

(8) Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi kiekvienai Susitariančiajai Šaliai.

11 straipsnis

Konsultacijos ir pasikeitimas informacija

Bet kurios Susitariančiosios Salies prašymu kita Susitariančioji Salis turi sutikti nedelsiant surengti konsultacijas dėl šios Sutarties aiškinimo ir taikymo. Bet kurios Susitariančiosios Salies prašymu turi būti keičiamasi informacija, susijusia su kitos Susitariančiosios Salies įstatymais ir tvarka, administracine praktika ar procedūromis, ekonomine politika, kurios gali turėti įtakos šioje Sutartyje aptartoms investicijoms.

12 straipsnis

Pataisos

Šios Sutarties sąlygos, įsigaliojus šiai Sutarčiai, gali būti keičiamos ar papildomos bet kuriuo metu Susitariančiųjų Salių susitarimu. Pataisos įsigalioja tada, kai Susitariančiosios Salys praneša viena kitai apie reikalingų pataisoms įsigaliooti konstitucinių reikalavimų įvykdymą.

13 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

(1) Ši Sutartis įsigalios po 30 dienų nuo tos datos, kai Susitariančiosios Salys praneš viena kitai, jog būtini teisiniai reikalavimai, reikalingi šiai Sutarčiai įsigaliooti, yra įvykdyti. Ji galios 10 metų. Jeigu bet kuri Susitariančioji Salis nepateikia oficialaus pranešimo apie Sutarties nutraukimą prieš šešis mėnesius iki jos galiojimo pabaigos, Sutarties galiojimas bus laikomas pratęstu kitam 10 metų laikotarpiui.

(2) Tais atvejais, kai oficialiai pranešama apie šios Sutarties nutraukimą, investicijoms, atliktoms iki oficialaus pranešimo gavimo, 1 - 12 straipsnių nuostatos toliau galios 10 metų.

Paliudydami tai, savo Vyriausybių įgalioti asmenys pasirašė šią Sutartį.

Sudaryta dviem egzemplioriais lietuvių, rumunų ir anglų kalbomis. visi tekstai vienodos teisinės galios. Esant nesutarimų dėl interpretavimo, remiamasi tekstu anglų kalba.

Vilnius, 1994 m. kovo 8 d.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
vardu:

Rumunijos Vyriausybės
vardu:

[ROMANIAN TEXT — TEXTE ROUMAIN]

ACORD ÎNTRE GUVERNUL REPUBLICII LITUANIA ȘI GUVERNUL ROMÂNIEI PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA RECIPROCA A INVESTIȚIILOR

Guvernul Republicii Lituania și Guvernul României, denumite în cele ce urmează "Părțile Contractante",

Dorind să intensifice cooperarea economică în avantajul reciproc al ambelor state,

Intenționând să creeze și să mențină condiții favorabile pentru investițiile investitorilor unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante,

Recunoscând necesitatea promovării și protejării investițiilor străine în scopul creșterii prosperității economice a ambelor state,

Au convenit cele ce urmează:

Articolul 1

Definiții

În sensul acestui acord:

(1) Termenul "investitor" desemnează:

(a) (i) În ceea ce privește Republica Lituania - persoanele fizice care, în conformitate cu legislația din Republica Lituania, sunt considerate ca fiind cetățenii săi și persoanele fără cetățenie care au domiciliul stabil pe teritoriul Republicii Lituania.

(ii) În ceea ce privește România - persoanele fizice care, în conformitate cu legislația din România, sunt considerate ca fiind cetățenii săi;

(b) Orice entitate, incluzând societăți, corporații, asociații de afaceri și alte organizații care sunt constituite sau altfel organizate, în mod corespunzător, în conformitate cu legislația acelei Părți Contractante și își au sediul împreună cu activitățile economice reale pe teritoriul aceleiași Părți Contractante.

(c) Orice entitate sau organizație constituită în conformitate cu legislația oricărui stat terț, care este, direct sau indirect, controlată de către persoane fizice ale acelei Părți Contractante, așa cum sunt definite la punctul (a) al acestui paragraf, sau

de către entităţi care îşi au sediul pe teritoriul acelei Părţi Contractante.

(2) Termenul "investiţii" va include orice fel de active şi în special, dar nu exclusiv:

(a) Drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile şi imobile, precum şi alte drepturi reale, cum ar fi servituţi, ipotecă, garanţii, gajuri;

(b) Acţiuni, părţi sociale sau orice alt fel de participare la societăţi;

(c) Drepturi de creanţă sau orice alte drepturi privind prestaţii care au o valoare economică;

(d) Drepturi de proprietate intelectuală şi industrială, cum sunt drepturi de autor, brevete, design sau modele industriale, mărci de comerţ sau de serviciu, nume comerciale, know-how şi goodwill, precum şi orice alte drepturi similare recunoscute de legislaţia Părţilor Contractante;

(e) Concesiuni în conformitate cu dreptul public, incluzând concesiuni privind prospectarea, extracţia sau exploatarea resurselor naturale, precum şi orice alte drepturi conferite prin lege, prin contract sau prin hotărârea autorităţilor, în conformitate cu legea.

Orice modificare a formei în care sunt investite sau reinvestite activele nu va afecta caracterul lor de investiţie, cu condiţia ca această modificare să fie făcută în conformitate cu legislaţia ţării gazdă.

(3) Termenul "venituri" înseamnă sumele produse de o investiţie şi include, în special, dar nu exclusiv, profituri, dividende, dobânzi, sporuri de capital, redevenţe sau alte onorarii.

(4) Termenul teritoriu desemnează:

(i) În ceea ce priveşte Republica Lituania - teritoriul Republicii Lituania, inclusiv marea teritorială şi orice zonă marină sau submarină asupra cărora Republica Lituania poate exercita, în conformitate cu dreptul internaţional, drepturi în scopul explorării, exploatării şi conservării solului, subsolului şi resurselor naturale;

(ii) În ceea ce priveşte România - teritoriul României, inclusiv marea teritorială, precum şi zona economică exclusivă, asupra cărora România exercită, în conformitate cu legislaţia sa şi cu dreptul internaţional, suveranitate, drepturi suverane sau jurisdicţie privind explorarea şi exploatarea resurselor naturale, biologice şi minerale existente în apele marine, solul şi subsolul acestor ape.

Articolul 2

Promovare, admitere

(1) Fiecare Parte Contractantă va promova, pe cât posibil, investițiile efectuate pe teritoriul său de către investitorii celeilalte Părți Contractante și va admite aceste investiții în conformitate cu legile și reglementările sale.

(2) Dacă o Parte Contractantă a admis o investiție pe teritoriul său, ea va acorda, în conformitate cu legile și reglementările sale, autorizațiile necesare în legătură cu acea investiție, inclusiv autorizațiile pentru angajarea de personal de conducere și tehnic la alegerea sa, indiferent de cetățenie.

Articolul 3

Protejare, tratament

(1) Fiecare Parte Contractantă va proteja pe teritoriul său investițiile efectuate, în conformitate cu legile și reglementările sale, de investitorii celeilalte Părți Contractante și nu va efectua prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii managementul, întreținerea, poloința, fructificarea, extinderea, vânzarea sau lichidarea acestor investiții. În mod deosebit, fiecare Parte Contractantă sau autoritățile sale competente va emite autorizațiile necesare menționate la articolul 2, paragraful (2) din acest acord.

(2) Fiecare Parte Contractantă va asigura un tratament just și echitabil pe teritoriul său investițiilor investitorilor celeilalte Părți Contractante. Acest tratament nu va fi mai puțin favorabil decât cel acordat de fiecare Parte Contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul său de proprii săi investitori, în conformitate cu legile și reglementările acestei Părți Contractante, sau decât cel acordat de fiecare Parte Contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul său de către investitorii oricărui stat terț, dacă acest din urmă tratament este mai favorabil.

(3) Clauza națiunii celei mai favorizate nu va fi interpretată ca o obligație a Părții Contractante de a extinde asupra investitorilor și investițiilor celeilalte Părți Contractante avantajele rezultate din orice uniune vamală sau economică existentă sau viitoare sau zonă de comerț liber sau alte forme de cooperare economică regională, la care oricare din Părțile Contractante este sau devine membră. Acest tratament nu se va referi nici la avantajele pe care oricare Parte Contractantă le acordă investitorilor unui stat terț în virtutea unui acord de evitare a dublei impuneri sau altor acorduri pe bază de reciprocitate referitoare la impozitare.

Articolul 4 Transferul liber

(1) Fiecare Parte Contractantă pe al cărei teritoriu s-au efectuat investiții de către investitorii celeilalte Părți Contractante va acorda acelor investitori transferul liber, fără întârziere nejustificată, al plăților referitoare la aceste investiții, în special al:

(a) Veniturilor conform articolului 1, paragraful (3) din acest acord;

(b) Sumelor provenind din împrumuturi contractate sau alte obligații contractuale asumate pentru investiție;

(c) Sumelor provenite din vânzarea totală sau parțială, înstrăinarea sau lichidarea unei investiții;

(d) Capitalului și sumelor suplimentare pentru întreținerea sau dezvoltarea investiției;

(e) Despăgubirii prevăzute la articolul 5 al acestui acord;

(f) Câștigurilor persoanelor fizice, definite la articolul 1, paragraful (1), punctul (a), ale unei Părți Contractante, care sunt autorizate să lucreze în legătură cu o investiție pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legile și reglementările acestei Părți Contractante.

(2) Transferurile vor fi efectuate, în valută liber convertibilă, la cursul de schimb în vigoare pentru operațiuni curente la data transferului, dacă nu s-a convenit altfel cu investitorul.

Articolul 5 Expropriere, despăgubire

(1) Niciuna din Părțile Contractante nu va lua, fie direct, fie indirect, măsuri de expropriere, naționalizare sau orice alte măsuri de această natură sau cu același efect, împotriva investițiilor investitorilor celeilalte Părți Contractante, decât dacă măsurile sunt luate în interes public așa cum s-a stabilit prin lege, pe o bază nediscriminatorie și în conformitate cu procedura legală și cu condiția să fie luate cu despăgubire efectivă și adecvată.

Despăgubirea menționată la acest paragraf va fi echivalentă valorii de piață a investițiilor expropriate, imediat înainte de expropriere, sau înainte ca exproprierea iminentă să devină cunoscută public și va fi plătită fără întârziere nejustificată. Despăgubirea va include dobânda calculată pe baza LIBOR, de la

data exproprierii. Despăgubirea va fi efectiv realizabilă și liber transferabilă.

Investitorii ale căror active sunt expropriate, au dreptul la o examinare promptă de către autoritățile judecătorești sau administrative competente ale Părții Contractante care expropriază pentru a constata dacă această despăgubire este conformă cu principiile acestui articol și cu legislația Părții Contractante care expropriază.

(2) Investitorilor unei Părți Contractante ale căror investiții au suferit pierderi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, datorită războiului, unei stări de necesitate națională, insurectiei, răscoalei sau altor evenimente similare, li se va acorda de către cealaltă Parte Contractantă un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investitorilor oricărui stat terț. Orice asemenea despăgubire va fi plătită fără întârziere nejustificată și va fi liber transferabilă.

(3) Investitorii menționați la articolul 1, paragraful (1), punctul (c) nu pot formula pretenții în baza prevederilor paragrafelor acestui articol, dacă despăgubirea a fost plătită în baza unei prevederi similare din alt acord privind protejarea investițiilor încheiat de către Partea Contractantă pe teritoriul căreia a fost efectuată investiția.

Articolul 6

Investiții anterioare acordului

Prezentul acord se va aplica și la investițiile de pe teritoriul unei Părți Contractante, efectuate, în conformitate cu legile și reglementările sale, de investitorii celeilalte Părți Contractante, anterior intrării în vigoare a acestui acord. Totuși, acordul nu se va aplica în cazul diferendelor care au apărut înainte de intrarea sa în vigoare.

Articolul 7

Alte obligații

(1) Dacă legislația oricărei Părți Contractante îndreptățește investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de acest acord, această legislație va prevala față de acest acord, în măsura în care este mai favorabilă.

(2) Fiecare Parte Contractantă va respecta orice alte obligații pe care și le-a asumat privind investițiile efectuate, pe teritoriul său, de investitorii celeilalte Părți Contractante.

Articolul 8

Principiul surogării

Daoă oricare Parte Contractantă sau o agenție desemnată de către aceasta face plăți unuia dintre investitorii săi în baza oricărei garanții financiare împotriva riscurilor necomerciale, pe care a acordat-o prin lege sau tranzacție legală, în legătură cu o investiție de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, aceasta din urmă va recunoaște, în virtutea principiului subrogării, cesiunea oricărui drept sau titlu al acestui investitor către prima Parte Contractantă sau agenția desemnată de aceasta. Cealaltă Parte Contractantă va fi îndreptățită să deducă taxele și celelalte obligații legale datorate și plătibile de către investitor.

Prima Parte Contractantă va fi îndreptățită, în consecință, să susțină orice astfel de drept sau pretenție în aceeași măsură și în aceleași limite ca și predecesorul său în ceea ce privește titlul.

Articolul 9

Diferende între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante

(1) În scopul soluționării diferendelor cu privire la investiții între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante, vor avea loc consultări între părțile interesate în vederea soluționării cazului, pe cât posibil, pe cale amiabilă.

(2) Dacă aceste consultări nu au loc sau nu conduc la o soluție în termen de șase luni de la data cererii de soluționare, investitorul poate supune diferendul, la alegerea sa, spre soluționare la:

(a) instanța judecătorească competentă a Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a efectuat investiția; sau

(b) Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor privind Investițiile (ICSID), prevăzut de Convenția pentru reglementarea diferendelor privind investițiile între state și persoane ale altor state, deschisă spre semnare la Washington la 18 martie 1965; sau

(c) un tribunal arbitral ad-hoc, care, dacă nu s-a convenit altfel între părțile la diferend, va fi constituit pe baza regulilor de arbitraj ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL).

(3) Fiecare Parte Contractantă consimte, prin aceasta, să supună diferendele privind investițiile, concilierii sau arbitra-

jului internațional. Hotărârile arbitrale vor fi definitive și obligatorii pentru ambele părți la diferend. Fiecare Parte Contractantă le va executa în conformitate cu legile sale.

(4) Partea Contractantă care este parte la diferend nu va invoca niciodată ca apărare, pe durata procedurilor privind diferendele legate de investiții, imunitatea sa sau faptul că investitorul a primit o despăgubire în cadrul unui contract de asigurare acoperind integral sau parțial prejudiciul ori pierderea suferită.

Articolul 10

Diferende între Părțile Contractante

(1) Diferendele între Părțile Contractante privind interpretarea sau aplicarea prevederilor acestui acord, vor fi soluționate pe canale diplomatice.

(2) Dacă cele două Părți Contractante nu pot ajunge la un acord în termen de șase luni de la declanșarea diferendului între ele, acesta, la cererea oricărei Părți Contractante, se va supune unui tribunal arbitral compus din trei membri. Fiecare Parte Contractantă va numi un arbitru, iar cei doi arbitri vor numi un președinte care va fi un cetățean al unui stat terț.

(3) Dacă una din Părțile Contractante nu a numit propriul său arbitru și nu a dat curs invitației celeilalte Părți Contractante să facă numirea în termen de două luni, arbitrul va fi numit, la cererea acestei Părți Contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

(4) Dacă ambii arbitri nu pot ajunge la un acord privind alegerea președintelui în termen de două luni, după numirea lor, acesta va fi numit, la cererea oricărei Părți Contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

(5) Dacă, în cazurile specificate în paragrafele (3) și (4) ale acestui articol, Președintele Curții Internaționale de Justiție este împiedicat să-și îndeplinească funcția sa sau dacă este cetățean al uneia din Părțile Contractante, numirea se va face de către Vicepreședinte și dacă și acesta din urmă este împiedicat sau dacă este cetățean al uneia din Părțile Contractante, numirea se va face de către judecătorul cu cel mai înalt grad al Curții care nu este cetățean al uneia din Părțile Contractante.

(6) În lipsa altor prevederi stabilite de Părțile Contractante, tribunalul își va stabili procedura.

(7) Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile arbitrului pe care l-a numit și ale reprezentării sale în procedurile de arbitraj. Cheltuielile pentru președinte și celelalte chel-

tuieli vor fi suportate, în părți egale, de către Părțile Contractante.

(8) Hotărârile tribunalului sunt definitive și obligatorii pentru fiecare Parte Contractantă.

Articolul 11

Consultări și schimb de informații

La cererea oricărei Părți Contractante, cealaltă Parte Contractantă va accepta, cu promptitudine, să țină consultări privind interpretarea sau aplicarea acestui acord. La cererea oricărei Părți Contractante, se va face schimb de informații cu privire la legile, reglementările, hotărârile, practicile sau procedurile administrative ori politicile economice ale celeilalte Părți Contractante, care pot avea un impact asupra investițiilor ce fac obiectul acestui acord.

Articolul 12

Amendamente

În momentul intrării în vigoare a acestui acord sau în orice moment ulterior, prevederile acestui acord pot fi amendate, în modalitatea convenită de Părțile Contractante. Aceste amendamente vor intra în vigoare la data la care Părțile Contractante și-au notificat reciproc îndeplinirea tuturor cerințelor constituționale necesare pentru intrarea în vigoare.

Articolul 13

Prevederi finale

(1) Acest acord va intra în vigoare la 30 de zile de la data la care Părțile Contractante își vor fi notificat îndeplinirea cerințelor legale pentru intrarea în vigoare a acestui acord. El va rămâne în vigoare pe o perioadă de zece ani. Acordul va continua să rămână în vigoare pentru perioade ulterioare de câte 10 (zece) ani, dacă niciuna din Părțile Contractante nu a notificat, în mod oficial, celeilalte Părți Contractante, denunțarea lui, nu mai târziu de șase luni înainte de expirarea acordului.

(2) În cazul unei notificări oficiale privind denunțarea prezentului acord, prevederile articolelor de la 1 la 12 vor continua să se aplice pentru o perioadă de încă zece ani pentru investițiile efectuate înainte de a se face notificarea oficială.

Drept pentru care, subsemnații, pe deplin autorizați de către guvernele respective, au semnat acest acord.

Făcut la Vilnius, în ziua de 8 martie 1994, în două exemplare originale, în limbile lituaniană, română și engleză, fiecare text fiind egal autentic. În cazul unor diferențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

Pentru Guvernul
Republicii Lituania:

Pentru Guvernul
României:

AGREEMENT¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA AND THE GOVERNMENT OF ROMANIA ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of Romania, herein referred to as the "Contracting Parties".

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States.

Intending to create and maintain favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party.

Recognizing the need to promote and protect foreign investments with the aim to foster the economic prosperity of both States.

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purpose of this Agreement:

(1) The term "investor" means:

(a) (i) in respect of the Republic of Lithuania - natural persons who, according to the law of the Republic of Lithuania, are considered to be its citizens and persons without citizenship who have a permanent residence in the territory of the Republic of Lithuania;

(ii) in respect of Romania - natural persons who, according to the law of Romania, are considered to be its citizens.

¹ Came into force on 15 December 1994, i.e., 30 days after the date on which the Contracting Parties had notified each other of the completion of the legal requirements, in accordance with article 13 (1).

(b) any entity, including companies, corporations, business associations and other organizations, which are constituted or otherwise duly organized under the law of that Contracting Party and have their seat, together with real economic activities in the territory of that same Contracting Party.

(c) any entity or organization established under the law of any third state which is, directly or indirectly, controlled by natural persons, as referred in point (a) of this paragraph, of that Contracting Party or by entities having their seat in the territory of that Contracting Party.

(2) The term "investments" shall include every kind of assets and particularly, though not exclusively:

(a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as servitudes, mortgages, liens, pledges;

(b) shares, parts or any other kinds of participation in companies;

(c) claims to money or to any rights to any performance having an economic value;

(d) intellectual and industrial property rights, such as copyrights, patents, industrial designs or models, trade or service marks, trade names, know-how and good-will, as well as other similar rights recognised by the laws of the Contracting Parties;

(e) concessions under public law, including concessions to search for, extract or exploit natural resources as well as all other rights given by law, by contract or by decision of the authority in accordance with the law.

Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment, provided such an alteration is made in accordance with the host country's laws.

(3) The term "returns" means amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, dividends, interests, capital gains, royalties or other fees.

(4) The term "territory" means:

(i) in respect of the Republic of Lithuania - the territory of the Republic of Lithuania, including the territorial sea and any maritime or submarine area within which the Republic of Lithuania may exercise, in accordance with international law, rights for the purpose of exploration, exploitation and preservation of the sea-bed, sub-soil and natural resources;

(ii) in respect of Romania - the territory of Romania including its territorial sea as well as the exclusive economic

zone over which Romania exercises sovereignty, sovereign rights or jurisdiction in accordance with its internal law and with international law, concerning the exploration and exploitation of the natural, biological and mineral resources existing in the sea waters, sea-bed and sub-soil of these waters.

Article 2

Promotion. Admission

(1) Each Contracting Party shall in its territory promote as far as possible investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its laws and regulations.

(2) When a Contracting Party shall have admitted an investment on its territory, it shall, in accordance with its laws and regulations, grant the necessary permits in connection with such an investment, including authorizations for engaging top managerial and technical personnel of their choice, regardless of citizenship.

Article 3

Protection. Treatment

(1) Each Contracting Party shall protect within its territory investments made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party and shall not impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, sale or liquidation of such investments. In particular, each Contracting Party or its competent authorities shall issue the necessary authorizations mentioned in Article 2, paragraph (2), of this Agreement.

(2) Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment within its territory of the investments of the investors of the other Contracting Party. This treatment shall not be less favourable than that granted by each Contracting Party to investments made within its territory by its own investors, in accordance with laws and regulations of that Contracting Party, or than that granted by each Contracting Party to the investments made within its territory by investors of any third state, if this latter treatment is more favourable.

(3) The most favoured nation clause shall not be construed so as to oblige a Contracting Party to extend to the investors and

investments of the other Contracting Party the advantages resulting from any existing or future customs or economic union, or a free trade area, or other forms of regional economic co-operation, to which either of the Contracting Parties is or becomes a member. Nor shall such treatment relate to any advantage which either Contracting Party accords to investors of a third state by virtue of a double taxation agreement or other agreements on a reciprocal basis regarding tax matters.

Article 4

Free Transfer

(1) Each Contracting Party in whose territory investments have been made by investors of the other Contracting Party shall grant those investors the free transfer of the payments, without undue delay, relating to these investments, particularly of:

(a) returns according to Article (1), paragraph (3) of this Agreement:

(b) amounts relating to loans incurred, or other contractual obligations undertaken, for the investment:

(c) proceeds accruing from the total or partial sale, alienation or liquidation of an investment:

(d) the capital and additional amounts for the maintenance or extension of the investment:

(e) compensation provided for in Article (5) of this Agreement:

(f) the earnings of natural persons, as referred in Article (1), paragraph (1), point (a), of one Contracting Party who are allowed to work in connection with an investment in the territory of the other Contracting Party, in accordance with the laws and regulations of that Contracting Party.

(2) Transfers shall be made in a freely convertible currency at the exchange rate effective for current transactions on the date of transfer, unless otherwise agreed with the investor.

Article 5

Dispossession, compensation

(1) Neither of the Contracting Parties shall take, either directly or indirectly, measures of expropriation, nationalization

or any other measures having the same nature or the same effect against investments of investors of the other Contracting Party, unless the measures are taken in the public interest as established by law, on a non discriminatory basis, and under due process of law, and provided that provisions be made for effective and adequate compensation.

The compensation mentioned in this paragraph shall be equivalent to the market value of the expropriated investments immediately before the expropriation occurred or the impending expropriation became public knowledge and shall be paid without undue delay. The compensation shall include interest calculated on the LIBOR basis from the date of expropriation. The compensation shall be effectively realizable and freely transferable.

Investors, whose assets are being expropriated, have a right to prompt review by the appropriate judicial or administrative authorities of the expropriating Contracting Party to determine whether such compensation conforms to the principles of this Article and the laws of the expropriating Contracting Party.

(2) Investors of one Contracting Party who suffer losses in respect of their investments in the territory of the other Contracting Party owing to war, a state of national emergency, insurrection, riot or other similar events, shall be accorded by the other Contracting Party, treatment no less favourable than that accorded to investors of any third State. Any resulting compensation shall be paid without undue delay and shall be freely transferable.

(3) Investors referred to in Article (1), paragraph (1), point (c), may not raise claims under paragraphs of this Article if compensation has been paid pursuant to a similar provision in another Investment Protection Agreement concluded by the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.

Article 6

Pre-agreement investments

The present Agreement shall also apply to investments in the territory of a Contracting Party made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to the entry into force of this Agreement. However, the Agreement shall not apply to disputes that have arisen before its entry into force.

Article 7

Other obligations

(1) If the legislation of either Contracting Party entitles investments by investors of the other Contracting Party to treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such legislation shall to the extent that it is more favourable prevail over this Agreement.

(2) Each Contracting Party shall observe any other obligation it has assumed with regard to investments in its territory by investors of the other Contracting Party.

Article 8

Principle of subrogation

If either Contracting Party or its designated agency makes payment to one of its investors under any financial guarantee against non-commercial risks it has granted, by law or legal transaction, in regard of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter shall recognize by virtue of the principle of subrogation, the assignment of any right or title of that investor to the first Contracting Party or its designated agency. The other Contracting Party shall be entitled to set off taxes and other public charges due and payable by the investor.

The former Contracting Party shall accordingly be entitled to assert any such right or claim to the same extent and subject to the same restrictions as its predecessor in title.

Article 9

Disputes between a Contracting Party and an Investor of the other Contracting Party

(1) For the purpose of solving disputes with respect to investments between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party, consultations will take place between the parties concerned with a view to solving the case, as far as possible, amicably.

(2) If these consultations are not held or do not result in a solution within six months from the date of request for

settlement, the investor may submit the dispute, at his choice, for settlement to:

(a) the competent court of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made; or

(b) the International Center for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) provided for by the Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States, opened for signature at Washington, on 18 March 1965;¹ or

(c) an ad hoc arbitral tribunal which, unless otherwise agreed upon by the parties to the dispute, shall be established under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

(3) Each Contracting Party hereby consents to the submission of an investment dispute to international conciliation or arbitration. The arbitral decisions shall be final and binding on both parties to the dispute. Each Contracting Party shall execute them in accordance with its laws.

(4) The Contracting Party which is a party to the dispute shall at no time whatsoever during the procedures involving the investment disputes, assert as a defence its immunity or the fact that the investor has received compensation under an insurance contract covering the whole or part of the incurred damage or loss.

Article 10

Disputes between Contracting Parties

(1) Disputes between Contracting Parties regarding the interpretation or application of the provisions of this Agreement shall be settled through the diplomatic channels.

(2) If both Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of the dispute between themselves, the latter shall, upon request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal of three members. Each Contracting Party shall appoint one arbitrator, and these two arbitrators shall nominate a chairman who shall be a citizen of a third State.

(3) If one of the Contracting Parties has not appointed its arbitrator and has not followed the invitation of the other

---

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 159.

Contracting Party to make that appointment within two months, the arbitrator shall be appointed upon the request of that Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(4) If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the chairman within two months after their appointment, the latter shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(5) If, in the cases specified under paragraphs (3) and (4) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a citizen of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the latter is prevented or if he is a citizen of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a citizen of either Contracting Party.

(6) Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the tribunal shall determine its procedure.

(7) Each Contracting Party shall bear the cost of the arbitrator it has appointed and of its representation in the arbitral proceedings. The cost of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties.

(8) The decisions of the tribunal are final and binding for each Contracting Party.

Article 11

Consultations and Exchange of Information

Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree promptly to hold consultations on the interpretation or application of this Agreement. Upon request by either Contracting Party, information shall be exchanged on the laws, regulations, decisions, administrative practices or procedures or economic policies of the other Contracting Party which may have an impact on investments covered by this Agreement.

Article 12

Amendments

At the time of entry into force of this Agreement or at any time thereafter the provisions of this Agreement may be amended

in such manner as may be agreed between the Contracting Parties. Such amendments shall enter into force when the Contracting Parties have notified each other that all necessary constitutional requirements for the entry into force have been completed.

Article 13

Final provisions

(1) This Agreement shall enter into force 30 days after the date on which the Contracting Parties shall have notified each other that their legal requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. It shall remain in force for a period of ten years. The Agreement shall continue to remain in force for further periods of 10 (ten) years unless either Contracting Party shall have given official notice of termination to the other Contracting Party not later than six months before the expiration of the Agreement.

(2) In case of official notice as to the termination of the present Agreement, the provisions of the Articles 1 to 12 shall continue to be effective for a further period of ten years for investments made before official notice was given.

IN WITNESS THEREOF the Undersigned, being duly authorized by their respective Government, have signed this Agreement.

Done at Vilnius, on ...⁸ March 1994, in two originals, in the Lithuanian, Romanian and English languages, each text being equally authentic. In case of difference of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government
of the Republic of Lithuania:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'K. Klimašauskas', with a small superscript '1' to its right.

For the Government
of Romania:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'C. Ionescu', with a small superscript '2' to its right.

¹ K. Klimašauskas.

² C. Ionescu.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE
LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA ROUMANIE RE-
LATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE
DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la Roumanie, ci-après dénommés les « Parties contractantes »,

Désireux de renforcer leur coopération économique dans l'intérêt mutuel des deux Etats,

Déterminés à créer et à maintenir des conditions favorables aux investissements des investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant la nécessité de promouvoir et de protéger les investissements étrangers dans le but de favoriser la prospérité économique des deux Etats,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

DÉFINITIONS

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investisseur » désigne :

a) i) Dans le cas de la République de Lituanie, les personnes physiques qui, aux termes de la législation de la République de Lituanie, sont considérées comme étant des ressortissants ainsi que les personnes qui, bien que n'étant pas des ressortissants, possèdent le statut de résident permanent sur le territoire de la République de Lituanie,

ii) Dans le cas de la Roumanie, les personnes physiques qui, aux termes de la législation roumaine, sont considérées comme étant ses ressortissants;

b) Toute personne morale, y compris les sociétés, les entreprises, les associations commerciales et d'autres organisations constituées ou dûment organisées en vertu de la législation de cette Partie contractante et dont le siège de même que les activités économiques réelles se situent sur le territoire de ladite Partie contractante;

c) Toute personne morale ou organisation constituée en vertu de la législation d'un pays tiers qui est directement ou indirectement contrôlée par des personnes physiques, telles que celles visées à l'alinéa a du présent paragraphe, de cette Partie contractante ou par des personnes morales dont le siège est situé sur le territoire de ladite Partie contractante.

2. Le terme « investissement » désigne des avoirs de toute nature et plus particulièrement mais non exclusivement :

¹ Entré en vigueur le 15 décembre 1994, soit 30 jours après la date à laquelle les Parties contractantes s'étaient notifié l'accomplissement des formalités légales requises, conformément au paragraphe 1 de l'article 13.

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels tels que servitudes, hypothèques, nantissements et gages;

b) Les actions, parts ou autres formes de participation dans des sociétés;

c) Les droits de créance ou autres points portant sur une participation à des sociétés;

d) Les droits de propriété industrielle et intellectuelle, tels que les droits d'auteur, brevets, dessins ou modèles industriels, marques de commerce ou de fabrique, raisons sociales, savoir-faire et clientèles, de même que d'autres droits similaires reconnus par la législation des Parties contractantes;

e) Les concessions accordées par la loi, y compris les concessions relatives à la prospection, à l'extraction et à l'exploitation de ressources naturelles de même que tous autres droits accordés par la loi, soit par contrat ou par décision des pouvoirs publics conformément à la loi.

Toute modification de la nature sous laquelle les avoirs ont été investis ou réinvestis n'affecte aucunement leur caractère d'investissement, sous réserve que la modification aura été effectuée conformément à la législation du pays hôte.

3. Le terme « bénéfiques » désigne les montants réalisés au moyen d'un investissement et, en particulier mais non exclusivement, les profits, dividendes, intérêts, plus-values, redevances ou autre charges.

4. Le terme « territoire » désigne :

- i) Dans le cas de la République de Lituanie, le territoire de la République de Lituanie, y compris les eaux territoriales et toute zone marine ou sous-marine sur lesquelles la République de Lituanie exerce, conformément au droit des gens, des droits aux fins de prospection, d'exploitation et de conservation des fonds marins, de leurs sous-sols et ressources naturelles;
- ii) Dans le cas de la Roumanie, le territoire de la Roumanie, y compris ses eaux territoriales de même que la zone économique exclusive sur laquelle la Roumanie exerce sa souveraineté, des droits souverains ou sa juridiction conformément à sa législation interne et au droit des gens en ce qui concerne la prospection et l'exploitation des ressources naturelles, biologiques et minérales qui existent dans les eaux de mer, les fonds marins et les sous-sols des dites eaux.

Article 2

PROMOTION ET AUTORISATION

1. Dans toute la mesure du possible, chaque Partie contractante encourage les investissements sur son territoire des investisseurs de l'autre Partie contractante et autorise lesdits investissements conformément à sa législation et à sa réglementation.

2. Une fois qu'elle aura autorisé un investissement sur son territoire, la Partie contractante intéressée accorde, conformément à sa législation et à sa réglementation, les permis nécessaires à l'investissement, y compris les autorisations nécessaires à l'emploi du personnel technique et de gestion choisi par l'investisseur, et cela indépendamment de la nationalité des individus concernés.

Article 3

PROTECTION ET TRAITEMENT

1. Conformément à sa législation et à sa réglementation, chaque Partie contractante assure, sur son territoire, la protection des investissements effectués par les investisseurs de l'autre Partie contractante et évite de faire obstacle, par des mesures injustes ou discriminatoires, à la gestion, à l'entretien, à la jouissance, à l'exploitation, au développement, à l'aliénation ou à la liquidation desdits investissements. En particulier, chaque Partie contractante ou ses autorités compétentes accorde les autorisations nécessaires visées au paragraphe 2 de l'article 2 du présent Accord.

2. Chaque Partie contractante veille à assurer, sur son territoire, un traitement juste et équitable aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante. Ce traitement sera non moins favorable que celui accordé, par chaque Partie contractante, aux investissements effectués sur son territoire par ses propres investisseurs, conformément à la législation et à la réglementation de la Partie contractante intéressée, ou que le traitement accordé aux investissements effectués sur son territoire par des investisseurs de tout Etat tiers s'il s'avère que ledit traitement est plus favorable.

3. La clause de la nation la plus favorisée ne sera pas interprétée comme faisant obligation à une Partie contractante d'étendre aux investisseurs et aux investissements de l'autre Partie contractante les avantages résultant d'une union douanière ou économique, d'une zone de libre échange ou de toute autre forme de coopération économique régionale future ou déjà existante, à laquelle l'une ou l'autre des Parties contractantes serait déjà ou deviendrait partie dans l'avenir. La présente disposition s'applique également aux avantages que l'une ou l'autre Partie contractante reconnaît aux investisseurs d'un Etat tiers en vertu d'un accord visant à éviter la double imposition ou de tout autre accord relatif à la double imposition fondé sur la réciprocité en matière fiscale.

Article 4

LIBERTÉ DE TRANSFERT

1. Chaque Partie contractante sur le territoire de laquelle des investissements ont été effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante reconnaît auxdits investisseurs la liberté de transfert des paiements, sans délai injustifié, relatifs auxdits investissements, notamment :

- a) Les profits visés au paragraphe 3 de l'article premier du présent Accord;
- b) Les fonds pour le remboursement d'emprunts ou d'autres obligations contractuelles encourues aux fins des investissements;
- c) Le produit de la liquidation ou de l'aliénation totale ou partielle d'un investissement;
- d) Les capitaux et les montants additionnels consacrés à l'entretien ou au développement d'investissement;
- e) L'indemnisation visée à l'article 5 du présent Accord;

f) Les revenus des personnes physiques d'une Partie contractante visées à l'alinéa *a* du paragraphe 1 de l'article premier, qui sont autorisées à travailler dans le cadre d'un investissement, sur le territoire de l'autre Partie contractante, conformément à la législation et à la réglementation de ladite Partie contractante.

2. Les transferts sont effectués en monnaie librement convertible au taux de change applicable aux transactions courantes à la date du transfert, sauf entente contraire avec l'investisseur.

Article 5

EXPROPRIATION ET INDEMNISATION

1. Aucune des Parties contractantes n'adopte, soit directement ou indirectement, des mesures d'expropriation, de nationalisation ou toute autre mesure de même nature et de même effet visant les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante, à moins que les mesures ne soient prises dans l'intérêt public et dans le respect de la légalité, qu'elles ne soient pas discriminatoires, qu'elles respectent les procédures régulières et sous réserve que les ressources financières soient assurées aux fins d'une indemnisation effective et adéquate.

L'indemnisation visée au présent paragraphe doit correspondre à la valeur marchande qu'avaient ces investissements immédiatement avant la prise des mesures d'expropriation ou avant que lesdites mesures ne soient rendues publiques. L'indemnisation doit être versée sans retard injustifié et elle doit comprendre les intérêts calculés sur la base du LIBOR à compter de la date de l'expropriation. Le montant de l'indemnisation doit être effectivement réalisable et librement transférable.

Les investisseurs dont les avoirs ont été expropriés ont droit à un examen et à une évaluation de la part des autorités judiciaires ou administratives de la Partie contractante ayant procédé à l'expropriation, afin de déterminer si l'indemnisation respecte les principes énoncés au présent article ainsi que la législation de la Partie contractante concernée.

2. Les investisseurs d'une Partie contractante dont les investissements auraient subi des pertes sur le territoire de l'autre Partie contractante du fait d'une guerre, d'un état d'urgence nationale, d'une insurrection, d'une émeute ou d'événements similaires, bénéficient de la part de l'autre Partie contractante, d'un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde aux investisseurs de tout Etat tiers. Toute indemnisation qui résulterait de cette situation est versée sans retard injustifié et doit être librement transférable.

3. Les investisseurs visés à l'alinéa *c* du paragraphe 1 de l'article premier ne peuvent soumettre des réclamations en vertu du présent article si l'indemnisation a été versée conformément à une disposition similaire d'un accord sur la protection des investissements conclu par la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué.

Article 6

INVESTISSEMENTS ANTÉRIEURS

Le présent Accord s'applique également aux investissements effectués sur le territoire d'une Partie contractante conformément à sa législation et à sa réglemen-

tation par des investisseurs de l'autre Partie contractante, avant l'entrée en vigueur du présent Accord. Toutefois, l'Accord n'est pas applicable à un différend qui serait antérieur à l'entrée en vigueur du présent Accord.

Article 7

AUTRES OBLIGATIONS

1. Si la législation de l'une ou l'autre des Parties contractantes reconnaît aux investisseurs des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui qui est prévu au présent Accord, ladite législation prévaudra sur le présent Accord.

2. Chacune des Parties contractantes respecte toute autre obligation assumée par elle s'agissant des investissements effectués sur son territoire par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 8

PRINCIPE DE SUBROGATION

Si une Partie contractante ou un organisme d'une Partie contractante verse un paiement à l'un de ses investisseurs au titre d'une garantie financière accordée contre des risques de nature non commerciale, en vertu de la loi ou au moyen d'un acte juridique, portant sur un investissement effectué sur le territoire de l'autre Partie contractante, celle-ci devra reconnaître, en vertu du principe de subrogation, le transfert de tout droit ou titre de l'investisseur intéressé à la première Partie contractante ou à son organisme désigné. L'autre Partie contractante est autorisée à déduire les impôts et autres charges publiques à la charge de l'investisseur.

En conséquence, la première Partie contractante acquiert les droits et prétentions dans la même mesure et sous réserve des mêmes restrictions que son prédécesseur en titre.

Article 9

DIFFÉRENDS ENTRE UNE PARTIE CONTRACTANTE ET UN INVESTISSEUR DE L'AUTRE PARTIE CONTRACTANTE

1. Afin de résoudre les différends qui pourraient surgir concernant des investissements, entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante, il est procédé à des consultations entre les parties intéressées dans le but de trouver une solution à l'amiable.

2. Si lesdites consultations n'ont pas lieu ou si elles ne produisent aucun résultat dans un délai de six mois à compter de la date de la demande de règlement, il est loisible à l'investisseur de soumettre le différend, à son choix, soit :

a) A un tribunal compétent de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué; ou

b) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements prévu par la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats, ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965¹; ou

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

c) A un tribunal arbitral *ad hoc* qui, sous réserve d'un arrangement contraire entre les parties au différend, sera constitué conformément aux règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI).

3. Par les présentes, chacune des Parties contractantes accepte qu'un différend relatif à un investissement soit soumis à arbitrage ou à un mode de conciliation internationaux. Les sentences arbitrales sont définitives et ont force exécutive à l'égard des deux parties au différend. Chaque Partie contractante les exécute conformément à sa législation.

4. La Partie contractante qui est partie au différend ne devra, à aucun stade des procédures relatives aux différends concernant des investissements, faire valoir son immunité ou le fait que l'investisseur a touché une indemnisation aux termes d'un contrat d'assurance portant sur la totalité ou une portion de la perte ou des dommages encourus.

Article 10

DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

1. Les différends qui pourraient surgir concernant l'interprétation ou l'application des dispositions du présent Accord sont réglés par la voie diplomatique.

2. Si les Parties contractantes ne peuvent parvenir à un accord dans un délai de six mois suivant le début de leur différend celui-ci, à la demande de l'une ou l'autre des Parties, est soumis à un tribunal arbitral composé de trois membres. Chaque Partie contractante désigne un arbitre et ces deux arbitres désignent un Président du tribunal qui sera un ressortissant d'un Etat tiers.

3. Si l'une des Parties contractantes néglige de désigner son arbitre et n'a pas réagi à l'invitation de l'autre Partie contractante à procéder à cette désignation dans un délai de deux mois, l'arbitre est, à la demande de cette Partie contractante, désigné par le Président de la Cour internationale de Justice.

4. Si les deux arbitres ne peuvent se mettre d'accord sur le choix du président dans un délai de deux mois suivant leur désignation, ce choix est fait, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, par le Président de la Cour internationale de Justice.

5. Si, dans les cas visés aux paragraphes 3 et 4 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice est empêché de remplir cette fonction ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, la désignation est faite par le Vice-Président et, si celui-ci est empêché ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, la désignation est faite par le membre de la Cour le plus ancien qui n'est ressortissant d'aucune des deux Parties contractantes.

6. Sous réserve d'autres dispositions exprimées par les Parties contractantes, le tribunal fixe lui-même sa procédure.

7. Chaque Partie contractante supporte les frais de l'arbitre qu'elle a désigné et de sa représentation auprès du tribunal. Les frais concernant le Président et les autres frais sont supportés à parts égales par les Parties contractantes.

8. Les décisions du tribunal sont définitives et ont force exécutoire à l'égard des Parties contractantes.

Article 11

CONSULTATIONS ET ÉCHANGES D'INFORMATIONS

A la demande de l'une des Parties contractantes, l'autre Partie contractante convient sans tarder de procéder à des consultations sur l'interprétation ou l'application du présent Accord. A la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, il est procédé à des échanges portant sur la législation, la réglementation, les décisions, les pratiques ou les procédures administratives ou les politiques économiques de l'autre Partie contractante susceptibles d'avoir des incidences sur les investissements qui font l'objet du présent Accord.

Article 12

AMENDEMENTS

A l'occasion de l'entrée en vigueur du présent Accord ou à tout moment par la suite, les dispositions du présent Accord sont susceptibles d'être modifiées conformément à la volonté des Parties contractantes. Tout amendement entrera en vigueur lorsque les Parties contractantes se seront notifiées mutuellement de l'accomplissement des formalités constitutionnelles nécessaires à son entrée en vigueur.

Article 13

DISPOSITIONS FINALES

1. Le présent Accord entrera en vigueur dans un délai de trente jours à compter de la date à laquelle les Parties contractantes se seront mutuellement informées de l'accomplissement des formalités juridiques nécessaires à son entrée en vigueur. Il demeurera en vigueur pendant une période de dix ans. Par la suite, l'Accord restera en vigueur pour des périodes successives de dix (10) ans à moins que l'une des Parties contractantes ne communique à l'autre Partie contractante un préavis écrit de dénonciation au moins six mois avant l'expiration de l'Accord.

2. Nonobstant toute dénonciation du présent Accord, les dispositions des articles 1 à 12 continueront à s'appliquer pendant une période de dix ans s'agissant des investissements effectués avant la transition du préavis de dénonciation.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT à Vilnius, le 8 mars 1994, en double exemplaire, en langues lituanienne, roumaine et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement
de la République de Lituanie :

K. KLIMAŠAUSKAS

Pour le Gouvernement
de la Roumanie :

C. IONESCU

